...byriin proltaarinar negedegtii! Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin

YNEN.

BK(b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. eble- B-M. zөblөliin өmөnөөs өdөr byri niitelegdene. 13 zilde garça baina.

1933 onii ijyyli 14 nii edөr

№ 158 (1015)

Zkika yne

Sara byriin 2 tөk. 50 mөngө 3 sariin 7 tөk. 50 m. 6 sariin 15 tөk. 12 sariin 30 tөk. dugaar nezeediin yne 10 mөngө

YNENII KOROONII AADRIS Центросоюзная 19 Телефоннан: редактора 344 секретаря 323

Paar beledkel

Paar beledkeliin tөsөbiigi oiriin өdөrөө dyyrgeke

Kolkoozçon udaarniguudiin kuralda imagta paar beledkeliin tөsөbiigi gyicedkegçe kolkooz tөlөөlөgçө ilgene

Paar beledkeliin kampaani ura- da mete kurdabçalal sulatai jaba- za baina. Uçar juu gebel, enyyn- de kedeegiin nam ba zөblөliin emkinyyd şuud udaridalga egeze bykii kolkoozçoniigi emkidkeze çadaa ygei deerees bolson juma. Ene өdөriin dugaarta tollilogdo- son manai ked. biçegçiin biçe- gees baicaakada bargazaniii aima- giin zarim negen kolkooznuud bol. tariigiin kedelmeriigi gyiced- kemcee paar beledkeliin kam- paaniigi ekileke jabadalda arcaza keden өdөriin torşo dotor kedel- merigçen moridoo ba ulasiigi ama- ruulka gesen bodoto deeree ene kampaaniin amzaltiigi tasalaka gesen oportunis josonii yzel gargakadani, tus aimagiin namiin zөblөliin emkinyyd josotoi zөblөlөө өgөөgyi bolonoo çadalgaa ygei sөөkeçkee baisan juma.

Iime oportuniis yzeliigi, imagta kolkoozçon udaarniguud өөsediin zygees yyskel gargaza buta coki- son manөө yjede zarim kol- kooznuud bol paar beledkeliin tөsөbiigi gyicedkeze udaarniguu- diin ba respyyblikiin 10 ziliin oigi ugtuulza 100 kubi gyicedkeekeer daiçalan temeceze baina.

Tere tula bykii kedeegiin nam ba zөblөliin emkinyyd ene cagaa niite nebterelgiin kedelmeriigi erkileze paar beledkeliin kampaa- niigi jabaça respyyblikiin kolkooz- çon udaarniguudiin kural kyrtere gycedkyylze ugtakiigi keceeke josotoi. Kuralda tөlөөlөgçiigi sun- gakadaa imagta ugtaza ulasiigi brigaadiin dunda azaalgaçadaas ilergeze tomiloko josotoi şuu.

Paariin beledkeliin kampaaniigi gancakan toogiin karaza zabsartai ba muugaar kakalagdaka joso ygei kurdabçalal ba çanar kojoriigi ca- cuugaar jabuulka ujaltai bide sain çanartai paar beledkeze ire- ke zilde erkim deede urgaciigi dalaa emkidkeze temeceke josotoi şuu. Ene bol nөk Staalinii kol- kooznuudiigi bolşoviig ba kol- koozçonuudiigi çanga çadaltai bolgo- ko gesen zaabariigi bejelyylke negen gol çukala temecel mөn geze medeke keregtei. N-iin

Sojol arteeliin kolkoozçon udaarniguudiin kuralda tөlөөlөgçiigi elgeke erketei

Selengen Orongiin somonii „Sojol" geze arteel bol ene zi- liin paar beledkeliin tөsөbiigi erçemteigeer erkileze baina. Kam- ta 190 ga paar beledkeke tөsөbtei baisanaas ene ijyyliin 3-nii ede- riin medeegeer 135 ga juu 70,1% gyicedkebe yldegçe 29,9 kubiigi respyyblikiin kojordugaar kolkooz- çon udaarniguudiin kural boltor gyicedkeke zorilgo tabiaad dai- çalan temeceze baina.

Respyyblikiin kolkoozçon udaar- niguudiin kuralda oçozo, respyyb- likiin urada jabaza ba azalaa ze- beer emkidkeze tabisan kolkooz- nuudiin zişeegi abaza irekiin tula өөsediin dundaas erkim udaarnig bolko nөk. Garmiin gegçiigi to- milon sungaba bide.

Manai kolkooz bolbol өbөsө kuriaalgiin kampaanida kereglеg- şe maşiina zebsegiigi ene ijyy- liin 3-nii өdөr kyrter dyyren zasabarilaza gyicedkesen şuu, Odoo zilde өbөsө kuriaalgiin kam- paaniigi amzaltataigaar gyicedke- kiin tula ene ijyyniin 13-nii өdө- rөөs ekilekeer belen baina өbөsө kuriuulgada kamta 2 brigaad 30-30 ulasaar emkidkegdeze teden bol kezeeç kedelmeriigi erkilkeer belen baina,

Modo beledkeliin kedelmeride ene ijyyliin 1-nii өdөrөөs ekileze kamta 9 ulasiigi ilgebe. Basa kar- gui zamiigi zaşabarilakiin tula 16 ulasiigi tomiloson.

Manai kolkooziin ene kedel- meride beledkeke yjede nutagiin namiin yyr bol jikeken tusalamza yzyylsen juma. somonii jikeken komuuniin tyryylegçe nөk. Lama- zabiin gegçe өөrө ireze keden өdөriin torşo dotoroo manai kol- kooziin togtoson cagaas kolşo odoo kyrter erkilsen kedelmerii- gi ba azaliigi saitar şalgaza alduu- dutuugi manai elergeze ba caaça- daa jabuulka kedelmeriigi zaaba- rilaza өgөsen baina.

Cerendorziin ba Budain

Kubiskal tujaagiin zişeegeer

(Aga)

Urida agiin somonii udagantiin tasagiin „Kubiskaliin tujaa" geze kedee azaliin toys bol gancala somon dotoroo zişee karuulkaas gadana byke aimag dotoroo zi- şeete kolkooz bolzo çadamaar azai.

„Kubiskal tujaa" bol togtoson cagaas kolşo azal kedelmeriin tataar zabsar ygei bata debzesen baika jum.

Anka 1930 onii niuurta togto- kodoo өcөөken ygeitei dunda çadaltad kamtaraza kolkooziin azai.

Kojor dugaar taban ziliin anka- dugaar ziliin bolşoviigiin tariligiigi erşimtei tөgөskeze zunii paariin kagalalgiigi өçөөken konogto 74 gaa kakalan tөsөbөө 100 kubiaas ilyybөlөn dyyrgezei.

Ijyyni 29-nii өdөr kubiskal tu- aagunkid paariin beledkeliigi cem gyicedkeed busa barilgiingaa ke- delmeride orozo baisan azai.

Kazuu talaas karaza yzekede kabatai zokid. Ynekeeree kamtiin osonii azal baidaliin majagtai, Dotoroo emkitei, өder byriin ke- delmeriin nariaad, tyynii bytee- gүudiin azalta өdөriin temdeglel, idee kooliin gargaçal jikeer ke- delmerlөsөn ba bagaar kedelme- rilesөniigi aldad ygei temdeglelte өde byken bol cөm zөbөөr sai- naar alduugygeer sonoroor tasal- dal ygei temdeglegdeze baina.

Өngөrөsөn aduu maluudiin tөl abalgiin yjede kuriga eşiged negeç tologoi koroson ygei ba eberte maliin tөlөөs ganca tugal koroson azai.

Mөnөө buriaad-mongol ulasiin 10 zil gyicesenii oin sain өdөr- lөlgөdө kolkoozdoo erkim sain dabaltataigaar ugtakiin zorilgo- uridaa tabiza byke jabaza baisan kedelmeriөө (barilgaas basadiigi) cөm gyicedkesen baikaar yle ba- ran tөsөbte kedelmeride oroo ygei baisan usanii meelniçe bai- guulasan baina.

Enyynees urigça tus kolkooziin dotor amgiin daisan kulaag lama etegeedyyd şurgaza orood baisan bolboç niite kolkoozniguudiin өөrөө şyymziliigi eris keercaar tabisanii uçaraa tedeniigi kog ygeigeer ceberlesen baika jum.

Tus kubiskal tujaagiin iime am- amzaltatai sain jabaza debzisen uçar bol tyyniigi zөbөөr kөtөlbөrilөsө- nii yre geze iiete medeçitei şuu.

Koinogşodoo byri erşimtei jaba za kedөө suurinaa socialis baidalii baiguulka keregte cukarii ygei dabkika çukala.

D. Z. Damdinii.

Kuraliin neegtele tөsөbөө gyicedkene

Bargazan. Dөreenii somonii Bliyykeriin nөrөmөәte kolkooz bol, tarilgiin tөsөbiigi ijyyniin 10- nii өdөrөө gyicedkeze tere өdө- rөөs paariin beledkel ekileze arban өdөriin torşo dotor juu ijyyniin 20-nii өdөrөө paariin tөsөb 33 kubi bolgobo.

Paar beledkeliin kampaanida 30 plyyg azallaza, paariigi şanar- taigaar kakalakiin tula brigaadiin geşyyd bykiin tusbyridee socialis meriiceegiin geree biçeg batalaza brigaadiin dunda çanariin taliigi şalgalcaka ujalgatai juma.

Aimagiin emkinyydiin zygees paar beledkeliin tukai tiime sain udaridalga өgtөө ygei geze tem- deglegdeke josotoi, uçar bol ene Bliyykeriin nөrөmөәtec kolkooziin ba bişeç kolkooziin dunda kaba- rin tarilgiin ba paar beledkeliin koorondo amaralta knikeer zabda- san baina. Enyynde kolkoozçon өөsdөө katuu kariuu egeçө paar beledkeligi ekilesen juma.

Tiigebeç, Bliyyker kolkooziin geşyyd bol, respyyblikiin kojor- dugaar kolkoozçon udaarniguu- diin kuraliin neegdeke kyrter paariin tөsөbiigi gyicedkeke ujal- ga egesen.

B. B.

Oito өdөriin ugtaza kojor udaa kagalana

Koriin aimagiin „Naranii gerel" geze kolkooz ene ijyyniin 23-nii өdөrөө paar beledkeliin tөsөbiigi 100 kubi gyicedkebe. Ene өdөrөөs ekileze paariin kojordugaar kakal- bariigi respyyblikiin 10 ziliin oito bajariin өdөr ba kojordugaar kol- koozçon udaarniguudiin kuraliin neegdeeree gyicedkeke zorilgo ta- biad.

Socialis meriiceegi ba udaar- niçestva jikeken ergөөr erkilze baina. Erkim udaarniguud bolko Garmiin Bimbiin ba Cerenii ge g çed өdөriin noormiigi 10 ba 15 kubi ilyytei gyicedkene.

B.K.

10 ziliin oin bajariin kural deere

Ijyyliin 9-nii oroin 6 cagta sojol ba amaraltiin paarkiin teatrta BMASSR-iin TGK-iin 5 dugaar baga kuraliin, tus respyyblikiin 10 ziliin oigi ugtasan bajariin kural ekilbe.

Aimag aimaguudaas urialaar jiresen kolkooziin udaarniguud, kotiin yyledberiin udaarniguud, udaarniguud—alçad teatriin zaal dyyren, kuur kөgzemiin abiaan dunduur nargitula aliga taşalgan BMASSR-iin TGK-iin tyryylegçe nөk B. Dabaagiin kurali neebe.

Kuraliin kyndete prizidiymde BK (b) Namiin TK-iin ulas teriin tobçooi ba n. n. Poostişev, Tel- man, Kiypskaja, Rydzytaak, Bliy- ker, Jakovliv, Lionov, Bukatii, Şveernik, Koosoriv, Leebidiv, Kyybişev, Mongoliin kubiskaltą respyyblikii- kiin baga kuraliin tyryy nөk. Amar MAK Namiin TK-iin tyryylegçe nөker B. Dabaagiin- aas bajariin kuraliin ene bajariin ... golii kubiskalta ceregiin zөbleliin tyryy nөk. Demid, Mongol ulasiin preemjir miniistr (zasagiin gaza- riin tyryy) nөk. Genden ba busad nөkediigi „Internacionaaliin" kө- gzem tatan şuugitala aliga taşan sungaba.

Enyynii syyleer bajariin kuralda kelegçedi BK (b) Namiin Kizkomiin zygees n. Liouov Kizgyiced ko- miin zygees n. Bukatii, BK (b) N-iin MK - doos n. Jerbaanov, Moskvaagiin soveediin zygees nөk. Vasilijev, Moskvaagiin ke- dөlgөenii zygees n. Staalinii nөrөmzete zavoodiin zygees ulaan tug belegien n.n. Stankeeviç ba pofessor Broonner kelebe, Mon- golin kubiskalta respyyblikiin malçan azalçan niitiin өmөnөөs n. Mende bajariin yge keleze tun egebe.

Bajariin kuraliin jabaza bykii cuuraa SSSR-iin TGK-iin priziidiy- miin geşyyn ba RSFSR-iin TGK- iin sekritaar nөk. Kisiliiov orozo irekedeni, kuur kөgzemiin abiaan udaan taşaldal ygei aliga taşasanii syydle nөk. Kisiliiovto bajariin yge egçe, nөk. Kisiliiovoos baja- riin yge kelebe.

Mөn. nөk. Kisiliiov bol, SSSR- iin TGK-iin togtooliin yndeser BK(b) Namiin Bur. mozkomiin se- kritaar nөk. M. N. Jerbaanovto ulaan tugiin gabijaata oordin tu- şaaza zyylgebe.

FVRZ iin tus barilgiin naçaalniig n. Ivanoovoos unşaba. Mөn koito- Baligiin rajoonoos nөk. Şaangin raaporta kyrgebe.

Enyynii syyleer BMASSR-iin 10 ziliin oigoor daşaramduulan өgөsөn şagnaltanuudiigi unşaba.

Gadana kural bol, n. n. Staalin, Moolotov, Kaliinin, Voroşilov, Poostişev ba busadtı ilgeke ba- jariin telegraamuudiigi unşaba.

Enyynii syyleer tus bajariin ku- ral tөgөsezei.

BOlşoviig josonii urgaca kuriaalgiin kural

...gedөr Deede Yde kotodo ...ad ulasiin kolkoozçon udaar- ...udiin respyyblikiin kojordu- ...kural neegdebe. Enyynii uri- ...urban sariin caana өngөrsen ...oozçon udaarniguudiin ...yybliikiin ankaduugaar kural ...anai namiin udaridagça ...Staalinaas tabigdasan oiriin ...gol çukala zorilgo bolko ...kii kolkoozuudaa bolşoviigiin ...oko ba kolkoozçonoo çanga ...tai bolgoko gesen loozoniigi ...kereg deere bejelyylkiin tula ...iin tarilgiin beledkeliigi sai- ...jabuulza, tarilgiin kampaa- ...bytemzetei өngөrgөzө er- ...urgaca abkiin tөlөө bolşoviig ...r temeceke aikabtar, çukala ...tabisan baina şuu.

...te kural bol odoo kabariin ...giin kampaaniigi ker zerge ...rgөsөnii dyngiigi byridkeze ...keze caçadaa ene ...ciigi bolşoviig josoor kuriaa- ...bka ba ylastaa ujalgata josoor ...a tuşaaka jabadal tukai өrgө- ...zөbleze, tarilgiin kampaaniigi ...n sainaar өngөrgөsөn tyryy ...n kolkoozuudiin tөlөөlөgçөd ...bşegaiçuud өөsөdiingөө ke- ...eriiingөө turçalgiigi beje be- ...e damzuulza өgөlcekө bolno.

...enөө өngөrsөn kabariin taril- ...bol manai respyyblike doto- ...kangalta ygei өngөrsөn baina. ...ai respyyblikiin tarilgiin ...b syylşiin medeegeer kamta ...aran kubi gyicedkesen baina ...giin tөsөbiigi jөrөnkii deere ...edkesen ygei baikada tarilgiin ...zeeni 5000 garan ga ergөd- ...n, oroosoto taiaanii ilanga- ...iniiciin tarilga bol nileed ji- ...ergөlkegdөbө, kabariin taril- ...ol odoo zilde nileed erte ...daba. Kolkooziin seegter bol ...n urgaciin tөlөө temeceke te- ...iigi gol çukala bolgozo ga- ...sainaar eldesen.

...spyyblike dotoroo tarilgiin ...gyicedkegdee edii baikada- ...iin aimaguud (Aga, Zakaamin ..., Selenge, Kori Bargazan ... Şiberiin aimagiin kolkooz- ...eegter) bol tarilgiin kampaa- ... erkim sainaar өngөrgөzө ...iyg josonii kөgelmөriin yli- ...ese karuulsan baina. Enyyn- ...egen kamta zarim aimaguud ...on. Kabaansk, Deede-Yde ba ...d Bulgad) bol өөsөdiingөө ...e daabariigi mөnөө kyrter ...dkee edii. Enyynii yndesen ...aan bol tus aimaguudiin

nam, soveediin gazariin emkinyyd emkidkeliin ba niitiin kedelmeri- iigi jabuulza cadaa edii өөsediin- gөө kedөlmөriigi opiratiiv bodo- to kөtөlbөri bolgon şinedkesen ygei enyynii tula namiin ba tyy- nii udaridagça nөk. Staalinii zaa- barinuudiigi bejelyylen gyicedke- ze çadaa edii, kolkoozçon-udaar- niguudiin respyyblikiin ankadu- gaar kuralaas kandasan biçegiigi kolkoozçonoo niitede oilguulsan ygei, tedenii idebki keçeel ba an- giin seremziigi deere ergөze, an- giin daisanii koroto sybegçelgede eris katuu cokico egөsөn ygei- iime bolno.

Kabariin tarilgiin tөsөbiigi d - tuu gyicedkesen jabadal bol mө- nөө ene kuralda cuglaraad baisan erkimyyd—udaarniguudta enyyn- ees koişoki gol çukala kedelmө- riөө josotoi sainaar, bolşoviig jo- soor jabuulza ene tarisan urgacaa gyiced sainaar kuriaaza abkiin çu kala zorilgo tabiza baina.

Erkim tyryy jabasan kolkooz- nuud bol ene tyykete kural bol- tor өөsediingөө paar beledkeliin tөsөbiigi gyicedkesen bolboç ni- leed olon kolkooznuud juu bykii amjaguud dotoroo ugta gyicedke- sen ygei ton sulaar jabaza baina.

Paar beledkeliigi ba tariaanii bog өbөsөnii tyylgiigi cag darui en- gөrgөke jabadal bol manai er- kim urgaciin tөlөө temeceke te- meceliin negen salbarini mөn.

Nam ba zasagiin gazariin teg- tooliin josoor manai respyyblike bol mөnөө өbөsө kuriaalgiin ke- delmeride orood baika josotoi baisan bolboç negeç somon, kol- kooz өbөsө kuriaalgada oroo edii baikaas baitagai enyynii beledke- liin kedelmeri ton sulaar jabana.

Geke zuura manai respyyblike bol yndesen mal azaltai bolko tula aduu maldaa өbөsө tezeeliin baa- za baiguulka jabadal ilangajaa çu- kala udkatai baina. Өngөrgçө zilde өbөsөnii kuriaalga ton muu өngөrsөnii ildaraa mөnөө zilde maliin өbөsө tezeel dutaza, ber- keşelte jabadai tokiolodosonigi surgaal bolgoko keregtei.

Paar beledkeliigi ba өbөsө ku- riaalgiigi togtooson bolzortoni by- temzetei sainaar dyyrgeke ba ta- riaa kuriaalgiin beledkeliigi daçalan jabuulka jabadal bol tariaa- nii urgacaa cag darui gyiced ku- riaaza abka ba ulastaa tariaa tu- şaaka ujalgaa tөsөbçөlөn gyiced- keke ilaltiigi şiidkeke bolno. Uçar iimede ede bykii kedөө azaliin temzetei gyicedkeze, kolkooznuu- daa bolşoviigiin bolgoko ba kolkoo zçonoo çanga çadaltai bolgokiin tө- lөө temeceke tukai ene kolkooz- çon-udaarniguudiin respyyblikiin kojor dugaar kural bol өөriingөө todorkoi ceke ygee keleke joso- toi.

Bykii kolkoozçon bol tedenii kolkooz ene zilde ulastaa kedii çeneen tariaa tuşaaka baisan tukai saitar medeke azai. Kolkoozçon bykenii oilgozo oroldoko çukala zyil bol өөsediingөө tariaagi ke- deçineen sainaar kuriaasan tere zerge jike ilyy tariaatai baika ba ulas gөrөndөө ujalgajaa gyicedke- senii daraada tere ilyy tariaagaa өөsediingөө medelde yldeeke bai sanaa medeke josotoi. Tariaa ku- riaalgada negeç moncogor orooso negeç koolos geeke ygei ba ke- dөө azaliin kortondo gemteelgeke ygei bolon kulagaiçan deerөmçen de kuluulgaka ygein tula temece- keni kolkoozçon udaarniguudiin ariuun ujalga mөn bolno.

Ede bykii zorilgonuudiigi azal kereg deere bejelyylen gyicedkeke jabadal bolbol urgaca kuriaalgiin maşiina zebsegyydiigi sainaar za- saza beledkeke, tedeniigi zөbөөr emkidkeke ba narinaar gamnaza kandaka, moridoo sainaar karka, azaliin temer katuu zarçam bai- guulka, socialis meriiceө ba gab- şagaiçalgiigi өrgөnөөr delgeryylke bolon angiin daisanii koroto şy- begçelgetei eris temecekiigi erize baina. Өngөrөgçө zilde olonki kol kooznuud dotoroo tariaanii urgaca sakika kamgaalka jabadal ton mun baisan deerees angiin zabkai ete- geedyyd kolkooziin tariaa kuluu- san yrisen uçarnuud nileed olon baisan tula enyyniigi ecesleh usa- dkaka ton çukala.

Mөnөө kabar өngөrsөn kol- koozçon udaarniguudiin ankadu gaar kural bol kabariin tarilgiigi bytemzetei өngөrgөze erkim urga- ciin tөlөө temeceke keregte kol- koozçon niitiin idebki keçeel ba azaliin yyskel zorigiigi jikeer deb zyylke jabadalda imagta çukala udkatai baisan. Ene mөnөө neeg deed, өөriingөө kedelmeriigi ja- buulza ekilsen kolkoozçon—udaa rniguudiin respyyblikiin kojor du gaar kural bolbol urgaca kuriaal giigi bytemzetei sainaar өngөrgө ke ba tariaa tuşaalgiigi cag boi zortoni gyiced dyyrgeke keregte mөn tyyngelen çukala udkatai bolkoni azag sezeg ygei.

Leenin - Staalinii tug dooro şine şine ilaltada daBşajaa

Deede-Yde, BK(b) Namiin Mozkom nөk. Jirbaanovto, Aradiin Komisaarnariin Soveedto nөk. Dorziindo

...) Namiin Tөb Komiteed ... Mongoliin ASSR-iin ...riçed, tariaaçad, kөtөlbө- ...d komunista, komsomool- ...i tyynii arban ziliin oin ... өdөrөөr bajar kyrgene. ...nta Rossiin darlagdasan ko- ...baisan buriaad Mongol ulas ...nii bolşoviigiin bodolgiin ... kurdaar kөgzөzө baigaa

soveed respyyblike bolzoi, tyynii socialis baiguulaltiin amzaltanuud bol өөsөdtөө erke çөlөө olkiin tө- lөө temeceke temecelde koloonito Dorono zygiin aradta yliger zişee zyylke ba uriaa kajaza baina şuu.

Tөbiin Komiteed bol Buriaad Mongoliin azalçan aradiigi kol- kooznuudta bekizyylke ba tedenii- gi ynekeeree bolşoviig bolgoko

bөgөөd kolkoozçonoo çanga ça- daltai bolgoko tukai, SSSR-iin yn- desen mal azaliin baaziin negen bolko—socialis malazaliigi kөg- zyylke tukai bolon niudargaçuu- diin yledgelyyd ba tyynii aaginta tai temeceke temecelniigi çangadka ka tukai zorilgo sainaar kedөl- meriikiigi uriaalna.

BK(b) Namiin TK.

Socialiis dobtolgiin geşkedeliigi ulam çangaar.

BMASSR iin TGK Dabaaiinda, AKZ Dorziindo.

...R—iin Aradiin komisaarna- ...eblөl bol Buriaad—Mongo- ...SSR—iin togtoosoor 10 zil ...ii bajariin өdөrөөr daşaram- ... Buriaad oronii kөdөlmөri- ...daa bol ba byke azalça- ...marçalna!

...elte sanag bol namiin Lee- ...desenii bodolgiigi kelberi- ...eer jabuulza sojol bolbosro ...laar kozomdoson Buriaad ...ngoliigi dyyren erkelei, tyr- ...kegzeze bykii socialis ke- ...zaltai ba debzeze aaisan aza

akuitai socialiis josonii respyyb- like bolgon kubilgaba. Өngөrsөn 10 zil dotor tanai tuilasan amzal tiin zam bolbol Doronodekinii aka dyy yndesten ulasuudta zişee bolzo өke baina.

Kojordugaar taban zil dotor Deede—Ydiin PVRZ gi tekeerze dyyren kyçeerni kedelgөke, ke- dөө azaliinga tekeerze, sojol bol- bosoruulka aza yiledberi togtooko socialis ba tariaan azaliigi kөg- zyylke, milioraaciin kedelmeri jikeer delgeryylke, karagui zamuu-

diigi tөkөөreke, socialis baiguu laltiin zorilgonuudiin debzeze bykii eriltenyydtei zokildulan respyyblike gotorki ilangajaa koito rajoonuudiin socialis baidaliigi saizaruulka—iime iime zorilgonuud Buriaad—Mongol ASSR iin өmөnө zaşagzai.

Buriaad—Mongol oronii azal- çan aradiud bol bolşoviig nam- diigi komuunis namiin udaridalga dotoro jabaza amzaltatalgaar gyi- cedkeknii cokom geze naidana.

SSSR—iin AKZ

Nөker Voroşiiloviin amarçalga.

...aad—Mongol respyyblikiin ...dta, 10 ziliin oi daşaramduu- ...kiin bolgaz ba amarçalga ...em.

...ai namaar baiguulzgdaa bai- ...eeniii yndesenii bodolgo ...Buriaad—Mongol ...—iin bişe-aradiin azakuin, ...n ba yndesenii debzeltiin ...lgo dutuutai baina, ...n şuu. Ene amzalta bol, ...medegdeme, manai na- ...ykii azalçaçiin urida tabisan ...rilgodo dutuutai baina, ...iii ton çukala zorilgoni bol ...zçoniigi çanga çadaltai so- ... josonii gazariin azaliigad

bolgoko—ene zorilgiigi bejelyyl- kiin tөlөө bolşoviig josoor teme- ceke.

Kedelmөriçөn tariaaçanii ulaan ceregiin zygees Buriaad—Mongo- liin azalçagadiigi dakin dabtan amar- çalana, mөn kojordugaar 10— ziliin oido taanas bol socialiis aza akuin baiguulaltada ba sojoliin sojoliin debzeltede tun jike amzal- ta kiikiigi naidanam.

Buriaad—Mongol avtonoomito soveediin socialis respyyblik man- dag!

Byke ceregiin aradiin komisaar ba SSSR—iin kubiskalta ceregiin tyryylegçe Voroşilov.

RSFSR-iin Aradiin Komisaarnariin soveediin bajar

10 ziliin oin gyicesentei daşa ramduulan Buriaad-Mongoliin Av tonoomito respyyblikiin azalçan aradta kaluun bajariigi kyrgenem. Namiin kөtөlbөri doro Leenini yndesenii bodolgiigi zөbөөr ja- buulza tus respyyblik socialiis baiguulaltada nileed jike amzalta tuilasan baina. Tus respyyblik bol kojordoki taban ziliin tөsөbtei kolbogdoson yyrgenyydiigi en- yynees dutuu bişe amzaltataigaar

gyicedkeke beze geze naidanam.

RSFSR iin AKS tyryy- legçiin orologço Ris- kyylov.

Dərbən ezerkegyydiin konveence

Loondon 7(T). Baiça ljyyliin gurbanii ədəraa 19 cagta Loondon kotiin soveediin elçen saidiin baira dotor naiman gərənii tələəlegçəd dooro dursagdasan konveence batalaba:

Dobtolgiigi todorkoilko tukai konveence

SSSR-iin TGK ba tede deede Afganistaan ulasiin kan korooli Estoomiin respyyblikiin prezideente, Laatviin respyyblikiin prezideente tede deede Peersi ulasiin şaak Poolşiin respyyblikiin prezideente, tede deede Ryminii ulasiin kan korooli, Tyyrciin respyyblikiin prezideente bide bygedener əəsed əəsediingəə ulas kooronodo baigaa amagalan baidaliigi ulam byri bekizyyikiin kyseleer nebtersen,

tedeneriin kabaagasan Brian Kellogiin paagta bol jamarç bykii dobtolgiigi (agreessiigi) korino geze looloson,

bygede niitiin ajyylgyi baidaliin aşag tusada zoriuulza dobtolgo kiisenii ali bykii şaltagaan barimtalalgiigi zailuulkiin uçaraa dobtologço etegeediigi ile todoor todorkoilko zailaşagyi geze bodomzoloson,

ali bykii gərən bolgon əəriingəə gazar oronii oiroo kyteşegyi ba ajuulgyi baikiin nen adali erketei ba əəriingəə gərənii baidaliin caaşadaa kəgzekiin tula çarmailagiigi temdeglesen,

bygede niitiin amagalan baidaliin aşag tusada zoriuulan bykii yndesetenii gərənii gazar oronii oiroo kyrteşegyi baika jabadaliigi kangakiin kyseleer çimegdesen

Bygede niitiin amagalan baidaliin aşag tusiin tələə dobtologço etegeediigi todorkoilko jabadal bykii deere saişaagdan tooşoogdokoos tyryyn əəsediingəə ulasuud koorondo tere todokoiloltiigi geze oruulaa bol zyitei geze tooloson,

bidener bol deere dursagdasan zorilgonuudiigi bejelyylkiin uçaraa ene konveenciigi batalka ba tyyniigi yildekiin tula SSSR-iin TGK iin zygees magsim Litvinov gadaada keregiin aradiin komisaar; tede deede Afaganistaanii kan korooliiin əmənəəs Ali Makomed Kan gegeereliin keregiin miniister: Estoomiin respyyblikiin prezideentiin əmənəəs doogtor Oskar kallas Loondon kotodeki tuskai elçen said; Laatviin respyyblikiin prezideentiin əmənəəs Valdemaras Salinais gadaada keregiin miniister tede deede Peersiin şaakiin əmənəəs Fatalla—Kaan—Nyri—Esfendnari, Loondon kotiin naidalgata; Poolşiin respyyblikiid prezideentiin əmənəəs Edyard Raçiinskii Liige naaciin dergede yrgelze suudag naidalgata bəgəəd gadaada keregiin dyyrən erketei miniister; tede deede Ryminiiin kan koroolliin əmənəəs Nikolai Sitylesky gadaada keregiin miniister; Tyyrciin respyyblikiin prezideentiin əmənəəs Riyştiy Bei, gadaada keregiin miniister. gegçediigi josotoi gegçeer itegemzelze, tedenerni dooro dursagdasan togtooluudtai zəbşəeləbə gebel:

Nege dygeer zyil

Kelcee batalsan erkim etegeedyydiin ken bykeni ilgad ygei əəriingəə busad ulasuudtai karilcaka jabadalda ene konveenciigi batalsan cagaas koişo, 1933 onii main 24 nii ədəraa zebseg kuriaaka konfereence deere soveediin tələələgçədiin duridkaliin yndeseer zokiogdozo, ajuulgyigi cakikiin komisiin iledkel dotor oilguulagasan nobtologço etegeediin todolkoiloltiigi bykiideni gol bolgon jabuulna.

Kojordugaar zyil

Enyyntei zokilduulan olon ulas koorondiin konfliitede (arcaldaan) arcaldagça kojor etegeediin koorondiin kelceenyydiigi karaada abtasanii syyleer dobtologço etegeedte toologdoko gərən bol dooro dursagdasan jabuulganuudiin negen keneesç tyryyn yiledsen tere gərən toologdono gebel.

Ondoo nege ulasta dai sonoskoko jabadal.

Dai sonoskoltoç ygeigeer ondoo ulasiin gazar oron deere ceregiin kyçenii cəməren orokoko jabadal

Dai sonoskoltoç ygeigeer kuurai gazariin usanii agaariin zebsegte kyçenii ondoo ulasiin gazar usan ba agaariin ongoconuudta dobtolko jabadal.

Usan dalaigaas ondoo ulasiin erig ba garamuudiigi booko blokaadalka jabadal.

Əəriingəə ulasiin gazar oron geere baiguulagdasan zebsegte baanganuudiin ondoo ulasiin gazarta cəməren orokodoni tusalka jabadal bujuu dobtoluulza baigaa ulasiin zygees tere baandanuudiigi ali bolko argaar daraka keregteni tusa kyrgeke ygei arcaka bujuu tedeniigi korgooluujan niuuka jabadal

Gurbadugaar zyil

Ali bykii ulas tөriin ekonoomikiin bujuu busadç bodomzonuud bolbol kojor dugaar zyil dotor karaalagdasan dobtolgiigi ynemşyylke ba şaltagaalka barimta bolgoko ygei (zişee bolgon enyynii kabsaruulaltiigt yze)

Dərbədygeer zyil

Ene konneence bolbol kelcee bbatalagç erkim etegeediin ken kybenii kuuli josontoi zorilduulan batalagdaka (atiofikaa calaga ka)

Ratikaalcalsanii ynemçelae bol kercee batalagça erkim etegeegyydiin ken bykenii zygees kadaga ldgzirn tnla SSSR-iin zasagta ogtəkə josotoi.

Ratifikaacalgdasanii ynəmçelge bol kelcee batalagça erkim etegeedyydiin ken bykenii zygees kadagalamziin tule SSSR iin zasag ta egetesen darui egəəçe kojor etegeedyydiin

Tabadugaar zyil

Tus konveence bolbol naima naiman kesegeer zokioogdozo, deere dursagdasan itegemzetediin zygees ene konveence tedenii gar tabilga ba tamagataigaar batalagaba gesen ynemçelge bolkiin tələə kelcee batalagça erkim etegeedyyd bykenii garta əgtənə.

Loondon koto deere 1933 onii ijyyliin gurbanii ədər josologdobo.

Magsiim Litviinov, Ali—Makomeedkaan, Oskar Kallas, Valde-Salinais. Fataall Kaan, Nyri Esfendnari, Edyard Raçiinskii, Nikolai Titylesky, Tevfik Riystiy—Bei.

Dobtologço etegeediigi todorkoilko tukai gurbadugaar zyiliin kabsaruulalta.

Dobtologço etegeediigi todorkoilko tukai konveencede gar tabisan kelcee batalgça erkim etegeedyyd bolbol tus konveenciin gurbadugaar zyil dotor ilerkeilegdesen gurimuudiigi oironi kyrteşegyi bailgaka, udka çanartani ulam kyçe oruulka, zuuraa dob tologço etegeediigi todorkoilkodo tusalmaar zarim keden zaabari əkiigi kyseed, dooro dursagdasan erke baidaluud bolbol konveenciin kojordugaar zyiliin udkiin tailbari dotor ygyylegdesen ali bykii dobtolgiigi ynemçyylke barimta bolgoogdoko joso ygei gebel:

ali negen ulasiin dotoodiin baidal zişeelbel: ulas tөriin, ekonoomikiin ba niitiin baidal, tyynii zakirgaanii kebertei çingi dutagdal, zabastoovko, kubisgaliin bujuu kontrkubiskaliin kədələən ba arad irgenii dainuudaas ulamzalsan gurim busiin jabadaluud.

Ali negen ulasiin olon ulas koorondiin daidal, zişeelbel: kariin ulasiin ba tyynii erketediin zəəri kogşoliin ba sanaa sedkiliin erke çələəde ajuul kylieelge bujuu kylieelgekiin tuilda kyrgeke jabadal diplomaatiiin ba ekonoomikiin karilcaagi tasalka jabadal, ekonoomikiin ba finaanciin boikoodiin kemzeenyyd, ekonoomike ba finaansiin bujuu busa zyiliin talaar garsan konfliigtenyyd, kojordugaar zyiliin alindanç karaalagdaa ygei uçaraluud.

Tyyntei negen kamta kelcee batalagça erkim etegeedyyd kadaa tus konveence bolbol olon ulas koorondiin deere dursagdasan erke baidalda taaramaar erke çələəgi ebden tasalka keregiin ynemçyylge bolko joso ygei geze medərne.

Magsiim Litviinov
Ali Makomeed Kaan
Oskar Kallas
Veldemaras Salinais
Fatalla Kaan Nyri Esfendneri
Edyaard Raçiinskii
Nikolai Titylesky
Tevfik Riyştiy Bei.

Kødəə niutagiin komsomooliin ba osooviakiimiin emk... zişee bolgozo abagtii.

B-M Ulasiin kebleliin orondo „BMASSR-iin 10 zil ba nək. Jer... noviin neremzete taankiin barilgada zoriuulaza zəəri elesyyl...

Sonin biçegiin tipograafiiin yseg kolbolgiin buriaad ceeke 9 kyn 13 t. əgəbə, oros ceekiin 18 kədəlmeriçed 25 t. kontooriin 4 kyn 5 t. debter ojoko ceekiin bələg 4 kədəlmeriçed 4 t. Ulasiin kebleliin redizdaatseektooriin 8 kyn 22t. 50 m. tyyn dotoroo zuraaşa Campiliin 10 tək. əgəbə. Sokliin 5 t. kebleliin oronii yseg kolbolgiin ceekees 3 kədəlmeriçed 5. tək. əgəbə.

Tyynees gadana komso... şugamaar „B-MASSR-iin 10... neremzete samoliioot byte... badalda nileed zəəri elesy... baina.

Usan zamiinkid

„B-MASSR-iin 10 ziliin neremzete samoliioodto ba nək. Jerbaanoviin neremzete tanka byteelgede zoriuulaza Deede-Ydiin usan zamiin kolegtiiv 456 tək. kuriaagaad, əçəə caaşani jabuulza baina.

Zambaliin.

Məngə kuriaaka emkinyydiin meder...

„B-MASSR-iin 10 ziliin" neremzete samoliioodiin barilgada zoriuulagdasan zəəri Deede-Ydiin ulasiin Baankiin N jabuul sçeodoor tuşaaka.

Taankada zoriuulagdasan... riigi mən tende №77|53 d... buul sçeodoor tuşaaka.

Kolkooziin zəəriəər bujan kiize, Kulaag lamanar elsyyl...

Selenge Derestein somonii Naangiin „Ulaan Ogtiaabari" arteeliin tyryylegçe Dondog—Dorzo Gereliin gedeg arteeliingaa zəəriigi niydeniigee cecegei mete narin nigtaar kimagadaan karaza baikiin orondo, karin dacangiin lamanarta ərgəl kiize, ərəm koruud zəəze baiba. Enyyniigi ileçelebel, əngərəgə Ijyyni sariin tyryyçeer Gereliin gegçiin ecege Zesagiin Baldan gegçe nasanaas negçəkədeni, dacangaas Zondii gabza geze lamiigi zalaza acaraad, nom unguulza abiigaa kədəəlyylbe. Tere Zondii gabzadaa məngən ba boro bodoliin ərgəəe nileen jikiigi ərgəən baika. Mən D. Gereliin bolbol, arteeliingaa ambaaraas 2 pyyd cagaan guril abça arteeliingaa

poovoroor talka bolguulaad, arteeliingaa syy tavaariin feermiin yniee saadag samagadaar koruud bariuulza, kamta 2 pyyd cagaan talka ba 48 keseg koruuduudiigi Derestein dacangiin lamanarta abaaçaza „Donçod" gedeg kural ərgəl kiibe. Ene talka ba koruuduudiigi D. Gereliin samagan Cebegkanda ba Gereliin kadam Dondob Sanziin gegçe kojor kolkooziin morioor somonii zəbləl oçoko geze mekelze abaad, dasan oçoo ərgəl kiisen baina.

D. Gereliin gegçiin dyy bacagan Zigmed Gereliin geçe feermiin yniee saadag brigaadiin brigadiir baidag ba ydeşe egləə kojor nege kedii yniee saakaas bişe azal kədəlmeride jabadag ygei, tyryylegçe Gereliin bol əəriingəə dasagaaniigi cag yrgelze əməərçə, jamarç azal kədəlmeride jabuuldag ygei, mən Gereliin bolbol imagta əəriingəə dyy bacaganaar damzuulan tere 48 koruudiigi bariuulza ərgəsən baika juma.

Gadna, D. Gereliin tyryylegçe baisan „Ulaan Ogtiaabri" arteeliin kegəlmeri jamar jabaza baişaniigi karaza yzebel, əngrəgçə 1932 ondo byke maliini tolgoi 50% tukai koroson ba 10 garan angiin daisan lamanar, niudargaçuud, naimaaçan, loodorinuud, kulagaiçan cuglaraad areeliin azal kədəlməriigi sandargan baikada, gabza lama Batazab Dambiin gegçiigi arteelaas garganii syylde, tere gabza lamiin arteeldaa dakin orokiin tukai guilta əkədəni, tere guiltini niitiin cuglaan deere yzeed, arteeliin geşyydees gabza lama Batazab Dambiin gegçiigi arteelda abka ygei gelcekedeni tyryylegçe Gereliin gegçe tyrgen şuumgaigaar boszo jireed „tere Batazab Dambiin gegçe bol sakiuusanii gabza juma, kolkoozdo abka josotoi" geze cekə keleze baizan baina. Enyyngəlen niudargaçuud Dugarzab Badmiin, Zalsan Cedendorziin, Zamsaran Dambiin, Jişidorzo Cedempiliin, Ajuuşa Dondobiin gegçəd ba lamanar Batazab Dambiin (gabza) Nima Çoindonii (gebşe lama) Nokoi Darizabiin (gyremçe lama) g.

m. keden olon angiin daisa... geedyydiigi elsyyleed kamag... kii karaalcalgata kədəlmerin... jabuulza baina.

Mənəə yjede tus arteel... əbəsəkurialgiin kampaanida ja... beledkel ygei maşiina zebs... brigaadiini daabari təsəb zok... doo geke zergiin zigşyyritei bu... baidaluud ton olon baina.

Tyynçelen Selendymiin som... Biliytiin toskonii arteelaas c... Mitoroosko geze orosiigi „ogo... talbaigaar geze açaraad 0,50 ga... tobka, 0,06 ga tamaki tariuu... əgəsən kələseni bol tere Mit... şko gegçiigi bylenerteini 4... kolkooziin gargaşaar tezeeke... rariaagi arteeliingaa yriseer ka... əke basa Mitroosko ba tyyni... magan kojorto sara byriin... 40 təkərig məngən calin... baika geze acaraad baina.

Uçar enyyn deerees baic... yzebel tyryylegçe Dondog G... liingegçe arteeliingaa əəriəər l... eldeb kolkoozoos namnagdasan... ni zailaşa ygei batalagdaka... Gereliin, bolbol buzagai tər... kaartaça baisan ba 1927—28 o... dta Derestein somonii krest... miin tyryylegçe baikadaa tus k... koomiingoo məngiigi əbert... jabaad kaarta kiideg baisan ba... nee tus nutagiin bəgəəd cəle... de oçoson niudargna Zamjan Z... canii gegçiin zəəriigi gertee... raza kadagalaad daraza idese... m. faagtanuud jike olonti ba...

Tiin Derestein somonii nam... zəbləliin emkinyd bolon aima... gazariin tasag, prokurooriin zyg... tuskai mərdəlgə kiize, Gere... gegçiin kiize bykii buzagai k... giigi ileryylen kuuliin katuu... ruulcalgada kabaaduulan tyryyl... çe alabanaasani kajakaar yle ba... karin kolkoozoos kajaka ky... kemzee şuud abka josotoi.

Soronzon guurs...

Redaagtor Şiraboo...

Издательства „Бурправда" и „У... Бурлит 32.